

'VOOR EEN DUIDELIJKE POLITIEK!'

Voor ons principieel Drenthe!

► Programma provinciale staten 2019-2023

1. Inrichter

Een van de belangrijkste kerntaken van de provincie is vaststellen hoe onze omgeving wordt ingericht: **de ordening van de ruimte**. Met andere woorden: waar komen woningen, bedrijventerreinen en agrarische bedrijvigheid en waar natuur? De provincie heeft de wettelijke taak om een ruimtelijke afweging van belangen te maken. Daarbij speelt de tweeledige Bijbelse opdracht van 'bouwen en bewaren' een rol.

'Bouwen' wil zeggen dat wij de schepping nuttig mogen gebruiken. 'Bewaren' houdt in dat we geen roofbouw plegen, maar perspectief moeten bieden aan toekomstige generaties.

De zogenaamde 'ladder voor duurzame ontwikkeling'* is een van de instrumenten om invulling te geven aan ons rentmeesterschap. Eerst moeten nut en noodzaak van nieuwe ingrepen in de ruimte worden aangetoond. Vervolgens moet worden gekeken naar mogelijkheden binnen bestaand stads- en dorpsgebied en in de regio of aangrenzende ruimte. Pas dan kan er onder voorwaarden sprake zijn van de aantasting van open gebied.

Bij het inrichten is een belangrijke rol weggelegd voor de Omgevingswet die in 2021 van kracht wordt. Deze wet zal naar verwachting de grootste impact hebben bij de aanpassing van werkprocessen door ketensamenwerking/integrale samenwerking. Er wordt een cultuurverandering ingezet. De houding en competentie van medewerkers zal veranderen: men kan en moet over de eigen grenzen kijken, maar ook denken in 'Ja, mits'. Daardoor komen initiatieven vanuit het werkveld meer tot bloei dan bij het afvinken van lijstjes met geboden en verboden.

Concreet:

- Zuinig zijn op (de openheid van) het landelijke gebied. Zet de ladder voor duurzame ontwikkeling in;
- Saneren en herbestemmen van bestaande bebouwing; inbreiding en herstructurering boven uitbreiding.

Concreet bij Omgevingswet:

- Maximaal inzetten op ketensamenwerking (gemeenten, waterschappen, omgevingsdiensten, GGD, veiligheidsregio);
- Het 'Ja, mits'-denken vergt een cultuuromslag maar geeft initiatieven uit het werkveld de ruimte. Bewaak de realisatie van deze cultuuromslag;
- Verduurzaming van de energievoorziening is een noodzakelijke, maar complexe opgave.
 Het is heel belangrijk dat deze verduurzaming wordt gestuurd en gefaciliteerd door het ruimtelijk beleid. Verduurzaming van de energievoorziening moet daarom een belangrijke plek krijgen in omgevingsvisies en omgevingsplannen;
- De provincie krijgt bij de invoering van de Omgevingswet meer ruimte om zelf omgevingswaarden voor allerlei milieuaspecten vast te stellen of om scherpere normen vast te stellen dan de landelijke normen. De SGP vindt dat de provincie hier terughoudend mee moet omgaan: dergelijke normen moeten noodzakelijk en voor burgers en bedrijven haalbaar en betaalbaar zijn;
- Provincies krijgen via instructies en instructieregels meer bevoegdheden om het ruimtelijk beleid van gemeenten te sturen. De provincie moet hier terughoudend mee omgaan. Bestuursovereenkomsten kunnen een goed alternatief vormen voor instructieregels;

• De ladder voor duurzame ontwikkeling, waterveiligheid, verduurzaming energievoorziening, leefbaarheid kleine kernen en voldoende ruimte voor (duurzame) landbouw zijn onderwerpen die een prominente plek verdienen in de omgevingsvisie.

Ruimte voor wonen

De woningmarkt is de laatste jaren drastisch gewijzigd. De trek naar de stad is versterkt zichtbaar. In sommige landelijke gebieden moet rekening worden gehouden met de verwachte krimp van de bevolking en de bijbehorende afvlakking van de behoefte aan woningen. Door het zogenaamde 'scheef wonen' is de mobiliteit op de woningmarkt bovendien extreem laag. Voor starters is het buitengewoon lastig om op de woningmarkt te komen, terwijl de vergrijzing voor een toenemende behoefte aan seniorenwoningen zorgt. Kortom: de woningvoorraad is vaak niet meer op de behoefte afgestemd.

Permanent wonen in recreatiewoningen is in beginsel niet wenselijk, maar soms is maatwerk nodig.

Concreet:

- Bevorderen van bouwen voor eigen behoefte (natuurlijke aanwas) in kleine kernen;
- Bouwen kan niet alleen maar binnenstedelijk. Er is aanpassing van de 'rode contouren' nodig om de excellerende woningmarkt te kunnen bijbenen;
- Samen met het Rijk en de gemeenten werk maken van het tegengaan van 'scheef wonen';
- Aandacht geven aan de leefbaarheid in de dorpen. Woningbouw kan een zetje geven om voorzieningen in stand te houden.

Ruimte voor werken, winkelen en landbouw

Robotisering, automatisering, thuiswerken, flexwerken en zzp'ers zorgen voor een gewijzigde economische dynamiek. De kantorenleegstand is duidelijk en vraagt soms om (boven)regionale aanpak. De ontwikkelingen gaan ook de agrarische sector niet voorbij. Er is steeds vaker sprake van vrijkomende agrarisch bebouwing (VAB). Toch is onze agrarische sector op Amerika na de grootste exporteur in de wereld. Die positie moeten we ons niet laten afnemen. Bovendien is de sector enorm belangrijk voor de voedselvoorziening en de regionale bedrijvigheid. De detailhandel bevindt zich in moeilijke omstandigheden: er zijn teveel winkels in Nederland. Als de samenleving digitaliseert, digitaliseert de detailhandel. Ook dat heeft invloed op de winkelinfrastructuur. Voor de leefbaarheid van stads- en dorpscentra, maar ook voor de leefbaarheid van dorpsgemeenschappen, is een florerende middenstand van eminent belang. Het is daarom verstandig om de winkels in de centra te concentreren. Dit kan eveneens de vergrijzing van kleine kernen tegengaan. Voor webshops met een bezoekmogelijkheid op bedrijventerreinen moet maatwerk worden geleverd.

- Herstructurering van bestaande bedrijventerreinen boven uitbreiding;
- Intensief ruimtegebruik op bedrijventerreinen stimuleren
- Kantoorlocaties bij assen van openbaar vervoer;
- Goede ontsluiting van bedrijventerreinen door rand- of rondwegen buiten de dorps- of stadskernen;
- De agrarische sector moet ruimte blijven houden om zich te ontwikkelen en te verbreden met gelieerde nevenactiviteiten. Soms vraagt dit om extra ruimte in het kader van verduurzaming;

- Hergebruik van bestaande boerderijen gaat boven nieuwbouw;
- Samen met gemeenten een toekomstbestendige brede detailhandelsvisie ontwikkelen.
 De detailhandel moet zich in de binnensteden en dorpen concentreren om leegstand te voorkomen;
- Het bouwen van outletwinkels en andersoortige 'weidewinkels' tegengaan, met name bij kleine kernen en in het buitengebied;
- Volumineuze goederen clusteren op aangewezen terreinen in de buurt van centra;
- Niet-agrarische bedrijven met veel transportbewegingen mogen niet substantieel uitbreiden in het buitengebied.

Ruimte voor recreatie

Het stedelijk wonen en de jachtige tijd vragen om rust en recreatieruimte. Het is belangrijk dat er op korte afstand van de stad voldoende recreatiemogelijkheden zijn. Ook in regionaal verband is voldoende ruimte om te recreëren gewenst.

Concreet:

- Recreatiegebieden op korte afstand van de stad;
- Recreatieknooppunten moeten goed bereikbaar zijn met fiets, openbaar vervoer en auto;

Ruimte voor water

Water is een vriend en een vijand. In de eerste plaats is de veiligheid van belang, maar ook voldoende ruimte voor zoetwater is belangrijk voor mens, dier, natuur en economie. Er is volgens de gegevens voldoende zoetwater per geheel kalenderjaar, maar het is onvoldoende gespreid over de seizoenen. Dat vraagt om ruimtelijke maatregelen voor tijdelijke opvang.

Concreet:

- Prioriteit geven aan het beheer van voldoende zoetwater; bufferen voor droge periodes;
- Bouwplannen toetsen op waterveiligheid.

Ruimte voor alternatieve (schone) energie

Het gebruik van fossiele brandstoffen en de uitstoot van CO_2 moeten worden teruggedrongen. In het regeerakkoord zijn ambitieuze maatschappelijke doelen vastgelegd. Het regeerakkoord spreekt specifiek over windenergie op zee en over zonne-energie. De nog lopende opgave van het Rijk om windenergie op land te realiseren, kan knellen met wat inwoners wenselijk vinden. Alternatieve duurzame oplossingen moeten daarom alle kans krijgen. Er is niet een vaststaand alternatief. Er kan dus geen enkele soort alternatieve energie worden gemist.

Als windenergie op land wordt gerealiseerd, is niet alleen draagvlak van belang maar moet de omgeving (de omwonenden) ook meeprofiteren.

Concreet:

- Zo veel mogelijk inzetten op zonne-energie, in het bijzonder ook op (semi-) overheidsgebouwen. Er is nog voldoende dakoppervlak beschikbaar;
- Zonneweides kunnen een goed alternatief zijn voor wind op land, mits dit niet ten koste gaat van kostbare landbouwgrond;
- Geen enkele alternatieve energiesoort kan in de nieuwe energiemix worden gemist;
- Alleen toestemming voor windmolenparken als ruimte wordt geboden voor participatie en omwonenden. Ook moet de omgeving meeprofiteren van de baten;
- Geen winning van schaliegas;
- Lokaal kan de restwarmte van industriële bedrijven nuttig worden gebruikt. De provincie kan hier een faciliterende rol spelen;
- Toepassen van ledverlichting langs (provinciale) wegen.

Ruimte voor de natuur

De natuur is noodzakelijk om de soortenrijkdom aan flora en fauna in stand te houden. Ook is de natuur van belang voor het welzijn van mensen. Natuur is niet alleen te vinden in natuurgebieden, maar ook daarbuiten: in steden, op industrieterreinen en op het platteland (de zogenaamde niet-natuurgebieden). Met meer kennis van de natuurwaarde van niet-natuurgebieden kan de provincie een bijdrage leveren aan de bewustwording van de waarde ervan bij onze inwoners. Bij de aanleg van nieuwe natuur/natuurbeheer moet kwaliteit vooropstaan -niet kwantiteit. De nadruk moet liggen op biodiversiteit. Soms is het daarom verstandiger om bestaande natuurgebieden op te waarderen dan om nieuwe natuur aan te leggen. Zorg dat de kwaliteit ook gemeten wordt, zodat onderbouwd kan worden aangegeven of nieuwe natuur wel nodig is.

- Natuurwaarde van niet-natuurgebieden inzichtelijk maken;
- Bij natuurbeheer hebben agrariërs de voorkeur boven gesubsidieerde organisaties;
- De nadruk moet liggen op kwaliteit (biodiversiteit) en niet op de kwantiteit van natuur;
- Agrarisch natuurbeheer moet voldoende aantrekkelijk worden gemaakt, met ruimte voor vakmanschap;
- Natura 2000-doelen en -regels worden niet strenger gesteld en toegepast dan nodig is.

2. Regisseur

Als gebiedsregisseur gaat de provinciale overheid samen met de lokale overheden over de inrichting van de provincie. Dit betekent dat er een balans wordt gezocht tussen landbouw, natuur, recreatie, milieukwaliteit en sociaaleconomische vitaliteit. Dit betekent een balans tussen (land)bouwen en bewaren. Deze balans wordt zichtbaar vastgesteld in de omgevingsvisie en omgevingsverordening.

Het beleid dat door de provincie wordt gemaakt, wordt door gemeenten in samenwerking met maatschappelijke organisaties lokaal vertaald en uitgevoerd. De provincie ziet toe op de kwaliteit van het uitgevoerde beleid.

Minder regels, meer verantwoordelijkheid

De SGP wil burgers voldoende mogelijkheden geven om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun leefomgeving en voor elkaar. Provinciale sturing moet echt meerwaarde hebben. In het kader van de nieuwe Omgevingswet ligt de primaire verantwoordelijkheid bij gemeenten, zo dicht mogelijk bij de burger. Dat vraagt om een cultuurverandering.

Concreet:

- Snoeien in regels en wetten;
- Het primaat ligt bij gemeenten, tenzij het provinciaal belang is gediend;
- Ondersteuning van burgerinitiatieven.

Het provinciale bestuur

De SGP ziet de overheid als 'Gods dienares', een door God gegeven instrument om het land te besturen. In Nederland kennen wij daarbij de rechtstaat, een groot goed waarop we zuinig moeten zijn. De overheid staat zelf voor haar regels en houdt daar rechtvaardig de hand aan.

De burgers in de provincie moeten kunnen rekenen op vertegenwoordigers die staan voor hun zaak en betrouwbaar en integer zijn. Alleen zo kan de burger vertrouwen hebben in het bestuur. Een betrouwbare overheid is in de ogen van de SGP ook een overheid die vanuit een vast principe handelt. Politici moeten handelen vanuit het besef dat ze een ambt bekleden en dus een voorbeeldfunctie hebben. Hun integriteit mag niet ter discussie staan. Dit geldt ook voor de ambtenaren. Binnen de Provinciale organisatie moet er voldoende aandacht zijn voor ondermijning. Er moet op integer handelen worden getoetst door signalen binnen de organisatie te delen. Het is belangrijk dat er voldoende capaciteit en geld is voor BIBOBtoetsing. Zo onderzoekt de provincie of de kans groot is dat de vergunning, subsidie of aanbesteding wordt misbruikt voor bijvoorbeeld het witwassen van geld en wordt niet-integer handelen bestreden. Dat geldt ook voor de provinciale taken op het gebied van handhaving.

De SGP kiest in de politiek altijd voor een constructieve opstelling. De SGP zou in de periode 2019-2023 graag zien dat zowel Provinciale Staten als Gedeputeerde Staten investeren in een open bestuurscultuur.

Concreet:

- Geen nieuwe bestuurlijke structuren, maar een provincie met heldere kerntaken;
- De provincie is de bondgenoot van gemeenten en betrekt deze maximaal bij het beleid;
- Capaciteit om BIBOB-onderzoeken uit te voeren in het kader van integriteit en het delen van signalen over ondermijning.

Europa

De samenwerking op Europees niveau is onderdeel van bestuurlijke samenwerking. De SGP staat niet afwijzend tegenover dit schaalniveau van samenwerking, maar vindt dat het nut moet opwegen tegen de kosten. Voordat overleg op deze schaal wordt aangegaan, moet helder zijn dat het voldoende concrete resultaten oplevert voor de provincie.

Concreet:

• Samenwerking op Europees niveau, mits het belang van de provincie hiermee direct gediend is.

Financiën

Een sluitende meerjarenbegroting moet hét uitgangspunt voor een degelijk financieel beleid zijn. Het totale inkomsten- en uitgavenpakket van de provincie moet ook altijd financieel in balans zijn én beleidsmatig doordacht en verantwoord zijn. De doelmatigheid van de uit te geven gelden moet voortdurend getoetst worden aan de hand van vier aspecten: (wettelijke) noodzakelijkheid, nuttigheid, doelmatigheid en wenselijkheid. De provinciale overheid moet als een goed rentmeester op een verantwoorde manier omgaan met haar gelden.

Concreet:

- Sober financieel beleid om de lasten voor de burger zo laag mogelijk te houden;
- Bij dreigende tekorten eerst zoeken naar bezuinigingen en richten op de kerntaken.

Meerjarenbegroting

Voor het opstellen van een sluitende meerjarenbegroting moet het voorgenomen provinciaal beleid worden vertaald in SMART-indicatoren (dus specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden). Deze zijn: wat willen we bereiken (uitkomst), wat gaan we ervoor doen (prestaties) en wat mag het kosten. Deze indicatoren zijn kader stellend en vormen de basis voor verantwoording in rapportages. Bij dit beleid behoort een deugdelijk financieel controlesysteem voor de bewaking. Hierbij hoort ook de vraag of de provinciale organisatie efficiënt en effectief werkt.

- Structureel sluitende meerjarenbegroting;
- Vertaling van het provinciaal beleid in SMART-indicatoren;
- Deugdelijke onderbouwing van reserves en voorzieningen. Geen lasten naar de toekomst;
- Goed financieel controlesysteem.

Belastingen

De SGP wil dat bij het vaststellen van de provinciale leges en de opcenten op de motorrijtuigenbelasting als uitgangspunt geldt dat deze hooguit trendmatig verhoogd worden, bij voorkeur met een maximum van het inflatiepercentage. Bij tekorten moet eerst worden gezocht naar bezuinigingsmaatregelen. Met name de opcenten op de motorrijtuigenbelasting mogen niet functioneren als melkkoe. De belasting moet zoveel mogelijk besteden aan infrastructuur.

Subsidies

Subsidies vanuit de provincie aan instellingen zijn naar hun aard aanvullend op andere inkomstenbronnen. Bij voorkeur wordt gekozen voor budgetfinanciering met concrete prestatieafspraken. Jaarlijks vindt verantwoording plaats over de verstrekte subsidies en bereikte resultaten. Hieruit volgt dat volgens de SGP in principe geen langjarige subsidierelaties dienen te worden aangegaan. Daarbij moet echter niet de continuïteit van organisaties uit het oog worden verloren. De subsidies worden zo mogelijk jaarlijks geëvalueerd en getoetst op doelmatigheid en doeltreffendheid. Het systeem van 'projectsubsidies' en van 'horizonfinanciering' past hier het beste bij. De SGP wil alleen zaken subsidiëren die vanuit Bijbelse uitgangspunten verantwoord zijn.

- Subsidies moeten bijdragen aan de provinciale doelen;
- Subsidies worden zo mogelijk jaarlijks geëvalueerd op nut en noodzaak;
- Identiteitsgebonden instellingen worden net zo behandeld als algemene instellingen.

3. Toezichthouder

Behalve eigen taken heeft de provincie ook het toezicht op de gemeenten. Het toezicht is vooral financieel: vanuit de provincie wordt gecontroleerd of de gemeenten hun begroting wel op orde hebben. Daarnaast houden de provincies toezicht op de waterschappen. Enkele provincies hebben belangen in de nutsbedrijven die water, gas en elektriciteit leveren en maken deel uit van het bestuur daarvan. Ook de kwaliteit van het openbaar (gemeente)bestuur wordt door de provincie bewaakt, maar de SGP wil geen overmatige bemoeienis van de provincie.

Concreet:

- De SGP is voor beleid dat tot stand komt door middel van co-creatie;
- De SGP wil actief meedenken over de juiste balans tussen 'loslaten en regelen'.

Sterk bestuur in gemeenten

Een goed functionerende gemeente kent bestuurlijke stabiliteit, handelt integer, is een organisatie met kwaliteit en voldoende medewerkers en heeft een gezonde financiële huishouding, inspirerend leiderschap en de kracht te veranderen. Verder haakt een goed functionerende gemeente in op samenwerking met inwoners, maatschappelijke partners en medeoverheden.

De SGP juicht bestuurlijk partnerschap en bestuurlijke samenwerking tussen gemeenten en provincie zeer toe. Waar nodig moeten de handen in elkaar worden geslagen en zaken gezamenlijk worden aangepakt.

In principe staat de SGP negatief tegenover bestuurlijke herindeling of opschaling, tenzij het op basis van een vrijwillige keuze is. Dit geldt zeker ook voor provincies. Differentiatie tussen provincies is voor de SGP een belangrijk uitgangspunt. Het profiel van de provincie is immers afhankelijk van de specifieke problematiek en fysieke omstandigheden in de regio.

Concreet:

- Ondersteuning voor gemeenten die hun bestuurskracht willen versterken, door middel van advies, onderzoek, trainingen en subsidie;
- De provincie stimuleert samenwerking tussen gemeenten, bedrijfsleven en onderwijs;
- Geen gedwongen fusies van gemeenten.

Ruimtelijke kwaliteit

Ruimtelijke kwaliteit en volksgezondheid hangen nauw samen. Bouwen en bewaren betekent ook *scherp toezien* op de kwaliteit van de natuur, de geschapen planten en dieren en de leefomgeving. Bij elke ontwikkeling (investeringen, vergunningverleningen) moet worden nagegaan wat het effect is op het milieu. Ook moeten maatregelen worden getroffen om aantasting van het milieu en de leefomgeving te voorkomen. Dit betekent een streng maar duidelijk milieubeleid voor bedrijven. Als de provincie verantwoordelijk is voor de handhaving moeten er fysieke (aangekondigde/onaangekondigde) controles bij bedrijven plaatsvinden. Dit betekent ook dat er scherpe keuzes worden gemaakt als het gaat om investeringen door de provincie zelf, zoals in de infrastructuur. Bedrijven krijgen vertrouwen als keer op keer blijkt dat men aan regelgeving voldoet. Bij niet te compenseren schade aan het milieu gaat een investering niet door. Met de provincie wordt gezocht naar een maatwerkgerichte oplossing. De

provincie moet inzetten op het verbeteren van het vestigingsklimaat voor bedrijven; dit kan door meer ruimte te creëren binnen de bestaande regels. Het aanleggen van stevige bufferzones rond grote bedrijventerreinen zorgt voor minder geluids- en stofoverlast voor de omgeving en voor meer milieuruimte binnen het bedrijventerrein.

Concreet:

- Vergroting van de milieuruimte rond bedrijventerreinen door de aanleg van bufferzones:
- Bij niet te compenseren schade aan het milieu gaat een investering niet door;
- Een streng en rechtvaardig handhavingsbeleid.

Waterschappen

Provincies hebben op grond van de kaderrichtlijn water specifieke taken in het waterbeheer. Ze zijn verantwoordelijk voor het beheer van de vaarwegen en het grondwater en zorgen voor voldoende schoon drinkwater en een goede zwemwaterkwaliteit. Ook moet de provincie de waterveiligheid waarborgen. De provincie stelt de kaders. De uitvoering ligt bij de waterschappen.

Concreet:

- Geen fusie tussen provincie en waterschappen;
- Het waterschap beperkt zich uitsluitend tot haar kerntaak.

Milieutoezicht

Besluit risico's zware ongevallen (Brzo)

Bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken, vallen, net als de complexiteit van deze processen en installaties, onder het toezicht van de provincie. Als het misgaat, zijn de gevolgen voor de omgeving vaak groot. Het is daarom ter bescherming van de samenleving en de omgeving van belangrijk dat er adequaat toezicht is.

De rol van de provinciale overheid ten aanzien van de Brzo-bedrijven gaat terug op artikel 21 van de Grondwet:

De zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu.

De uitvoering van de Brzo-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) worden in de regel geregeld via regionale uitvoeringsdiensten. Duidelijke regels in combinatie met strenge handhaving en een toegankelijke toezichtorganisatie geven duidelijkheid aan bedrijven. Zij weten daardoor waar ze aan toe zijn en kunnen rekening houden met wat er van hen wordt verwacht.

- De regionale uitvoeringsdienst moet goed benaderbaar zijn voor bedrijven voor vraagstukken over de uitleg van milieuregels. Dat bevordert de naleving ervan en geeft ook een goede basis voor adequate handhaving;
- Onder mandatering van toezichtstaken kan, maar het blijft belangrijk dat de provincie zelf haar toezichtstaak kan blijven uitvoeren en aanspreekbaar blijft over genomen beslissingen.

4. Stimulator

Een gezonde en sterke (regionale) economische ontwikkeling is onmisbaar. De provincie moet primair goede voorwaarden en ruimte scheppen waarin het bedrijfsleven zich op een verantwoorde wijze kan ontwikkelen. Dit is noodzakelijk voor voldoende werkgelegenheid en leefbaarheid. De Bijbelse opdracht van rentmeesterschap, waarbij iedereen zijn of haar verantwoordelijkheid vorm en inhoud kan geven, moet daarin tot zijn recht komen. De SGP vindt dat maatschappelijk bewust en duurzaam ondernemen moet worden gestimuleerd. De provinciale overheid kan een belangrijke taak hebben bij het samenbrengen van het onderwijs en het bedrijfsleven.

Economische ontwikkeling is geen doel op zich. Economische vraagstukken moeten altijd in samenhang met andere beleidsvelden worden beoordeeld, zoals infrastructuur, woningbouw en milieu. De overheid moet duidelijke grenzen stellen: geen onnodig ruimtebeslag, geen uitbuiting van de aarde en geen roofbouw op de aarde, zodat toekomstige generaties ook mogelijkheden tot leven wordt geboden. De SGP is tegenstander van de vierentwintig - uurseconomie en voorstander van een werkweek waarin de zondag als rustdag wordt geëerbiedigd. De samenleving moet haar collectieve rustmomenten koesteren en bevorderen om het sociale gezinsleven te stimuleren.

Concreet:

- Zuinig zijn op de zondag als rustdag;
- Bevordering van minder en/of eenvoudigere regels en snelle vergunningverlening;
- Toezicht op de wet- en regelgeving door een adequaat handhavingsprogramma dat is afgestemd op de verantwoordelijkheid van het bedrijf;
- Optimale benutting van Europese fondsen;
- Regionale afstemming van bedrijvigheid.

Land- en tuinbouw

De land- en tuinbouw vormt een belangrijke sector in onze provincie. De agrarische sector levert een zeer essentiële bijdrage op het gebied van de export en is van belang voor de voedselvoorziening. De landbouw heeft grote waarde; niet alleen economisch, maar ook vanwege de grote rol in de inrichting van het landschap.

De agrarische sector (tuinbouw, akkerbouw en veehouderij) staat echter onder druk door schaalvergroting, verstedelijking, bodemdaling en regelgeving. Ook internationale ontwikkelingen, zoals het Europese landbouwbeleid en natuurbeleid, spelen een rol. Dat heeft gevolgen voor de agrarische ondernemer, terwijl vooral deze sector het landschap in al zijn diversiteit heeft vormgegeven en onderhouden. De intensieve veehouderij moet kansen krijgen om te investeren en te verduurzamen.

- Bevorderen van onderzoeksmogelijkheden en toepassen van nieuwe, verantwoorde, technologieën;
- Voldoende ruimte voor innovatie en kwalitatieve ontwikkelingen van de agroclusters;
- Aandacht voor milieu, verduurzaming en dierenwelzijn.
- Bosbouw in Drenthe is een belangrijk item; aanplanten van bomen die 'nectarbommen' zijn. Ze geven veel zuurstof af en vormen een belangrijke voedselbron voor insecten.

Onderwijs en arbeidsmarkt

Onze provincie moet een goed vestigingsklimaat voor mensen en bedrijven hebben. Onderwijs en kenniscentra zijn daarin erg belangrijk. Bedrijven hebben goed opgeleide krachten nodig en kunnen soms onvoldoende gekwalificeerde mensen aantrekken; dit geldt voornamelijk voor technisch personeel. Te veel jonge mensen vertrekken uit kleinere, perifere gemeenten in de regio's buiten de Randstad (Regionale bevolkings- en huishoudensprognose 2016, PBL/CBS). De provincie moet zich nadrukkelijk inzetten om een bijdrage te leveren aan het samenbrengen van onderwijs, bedrijfsleven en arbeidsmarkt. We hebben jonge mensen nodig - niet alleen als arbeidskrachten maar ook voor de leefbaarheid. Wij vinden dat de provincie zich actief moet blijven inzetten voor het onderwijs. Bereikbaarheid en kwaliteit van het onderwijs zijn belangrijk. Innovaties in opleidingen en kennisinstituten moeten worden gestimuleerd. Dat kan door opleidingen aan te bieden die passen bij het karakter van de provincie.

Concreet:

- Initiatieven stimuleren om bedrijfsleven en onderwijs beter op elkaar af te stemmen;
- Vakmanschap stimuleren, met name in de technische sector;
- Participatie van achterstandsgroepen bevorderen;
- Wet- en regelgeving aanpassen om werkgelegenheid in grensgebieden beter mogelijk te maken

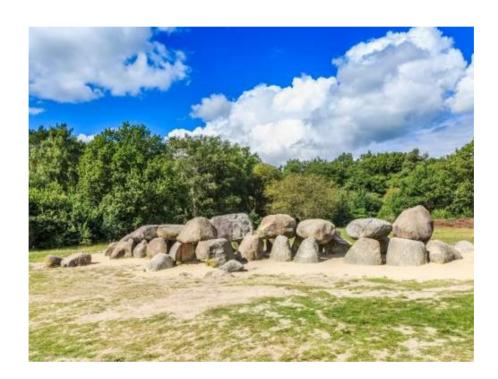
Toerisme

Het is belangrijk om, waar mogelijk, in te spelen op de behoeften van de toerist. Recreanten willen rust en beleving en hiervoor is de toegankelijkheid van de natuur belangrijk. Dat kan samengaan, mits duidelijk is wat waar mag en kan. Wij willen een uitgebreid wandel- en fietsnetwerk bevorderen. Onze provincie moet verder uitbouwen waar het goed in is. Niet alleen strand en zee, maar ook kreken, meren en kanalen bieden kansen voor de toeristische sector. Het is belangrijk om onderscheidend te zijn, ook wat betreft exclusiviteit in voedsel en slaapplekken. De sector voor recreatie en toerisme kan op het platteland voor veel inkomsten zorgen en is belangrijk voor een vitaal platteland. De provincie speelt een voorwaardenscheppende rol ten aanzien van recreatievoorzieningen. Deze mogen geen afbreuk doen aan de Bijbelse waarden, zoals zondagsrust en zedelijke normen. Ook mogen ze geen belemmering zijn voor agrarische activiteiten; ze moeten juist een waardevolle toevoeging vormen. Zo spelen streekproducten in op de behoeften van de toerist en zorgen ze voor inkomsten.

- Stimuleren van plattelandstoerisme;
- Aanwezige natuur en platteland gebruiken voor de versterking van het toerisme zonder agrarische activiteiten te belemmeren;
- Versterken van de informatievoorziening voor toeristen, door middel van VVV's en mobiele applicaties;
- Uitbreiden van wandel- en fietsroutes;
- Insteken op recreatie ten behoeve van gezondheid en welzijn (zorgtoerisme);
- Stimuleren van kwaliteit en exclusiviteit in voedsel en slaapplekken.

Regionale omroepen

De SGP vindt dat regionale omroepen van belang zijn voor het zelfbewustzijn van de regio. De SGP wil de regionale omroep vooral faciliteren voor het brengen van regionaal nieuws en het belichten van de achtergronden daarvan. Het belang van adequate, kwalitatieve journalistiek op regionaal niveau neemt toe onder invloed van decentralisatie van overheidstaken. De gelden van de overheid moeten dan ook zodanig zijn dat de functie van de verbreiding van regionaalnieuws voldoende in stand kan blijven. De regionale omroepen dienen ook de functie van rampenzender te hebben - een belangrijke taak in geval van nood.

5. Verbinder

De provincie is op allerlei manieren een verbinder. Zo zorgt de provincie ervoor dat u van de ene naar de andere gemeente kunt rijden of varen. De provincie is namelijk verantwoordelijk voor de aanleg, onderhoud en veiligheid van provinciale (vaar)wegen. Verder heeft de provincie een rol om digitale verbindingen (snel internet) te laten ontsluiten in het buitengebied. Tot slot verbindt de provincie door bij initiatieven, beleidsontwikkeling en visievorming oog te hebben voor belangen van alle betrokkenen, waarbij de insteek is om zo optimaal mogelijk draagvlak te creëren. Ook de verbinding met de landelijke overheid en Europese instellingen speelt daarin een rol.

Verkeersveiligheid

De provincie moet er alles aan doen wat in haar vermogen ligt om de provinciale wegen goed te onderhouden en zo verkeersveilig mogelijk te maken. Juist op de provinciale wegen gebeuren vaak ernstige ongelukken. Als uitgangspunt bij de aanleg en het onderhoud van provinciale wegen moet optimale veiligheid van alle weggebruikers gelden. Locaties waar veel ongelukken voorkomen, moeten met spoed worden aangepakt.

Concreet:

- Optimalisering van de verkeersveiligheid, door:
- kritisch de oorzaken van verkeersongevallen te blijven volgen;
- te zorgen voor goed onderhouden wegen, die optimaal verkeersveilig zijn ingericht;
- aandacht te besteden aan preventie via bijvoorbeeld publiekscampagnes;
- ruimte voor fietsers, onder andere door de aanleg van snelfietsroutes.

Verkeersdrukte

De toenemende druk op het wegennet wordt veroorzaakt door woon-werkverkeer en recreatief verkeer. Naast de fileproblematiek speelt voor de SGP ook het milieuaspect mee: de schepping ondervindt schade van de toenemende verkeersdruk. De ontwikkeling naar (meer) elektrische en zelfrijdende auto's zien wij dan ook als positief - zowel voor het milieu, als voor de verkeersveiligheid en doorstroming van het verkeer. Ook het gebruik van 'smart mobility' levert hieraan een bijdrage, evenals het stimuleren van de fiets als alternatief voor de auto. Verder moet de provincie zorgen voor voldoende carpoolplekken en P&R-voorzieningen. De parkeersituatie voor vrachtwagens levert op sommige plaatsen een knelpunt op, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. De provincie moet in overleg met gemeenten treden om tot een regionale aanpak en oplossing te komen.

- Optimaal gebruiksgemak bij het carpoolen (oplaadpunten, fietsenstalling);
- Opzet en uitbreiding van carpoolplekken en P&R-voorzieningen;
- De belangrijkste verkeersknelpunten met spoed oppakken;
- Zorgen voor een aantrekkelijk openbaar vervoer dat kan concurreren met de auto;
- Gebruik maken van 'smart mobility', zoals slimme verkeersregelinstallaties;
- In samenspraak met gemeenten voldoende parkeervoorzieningen realiseren voor vrachtwagens.

Openbaar vervoer

De provincie is verder verantwoordelijk voor het regionale openbaar vervoer. Wat ons betreft moet de provincie zorgen voor een betaalbaar en toegankelijk ov, waarbij aandacht moet zijn voor de leefbaarheid van de kleine kernen in het landelijk gebied. Hiervoor kan de provincie ook gebruik maken van alternatieven, zoals de buurtbus. Vanuit milieuoogpunt moet de provincie het gebruik van elektrisch busvervoer bevorderen. Bij toekomstige aanbestedingen gelden daarom de volgende uitgangspunten: betaalbaar, voldoende, toegankelijk, gebruiksvriendelijk en kwalitatief goed openbaar vervoer. Omdat bij aanbestedingen vaak sprake is van schaalvergroting (meerdere provincies) moet het mogelijk blijven om voor specifieke gebieden maatwerk te leveren. Daarbij moet een afweging plaatsvinden tussen prijs en geleverde kwaliteit.

Concreet:

- Optimale toegankelijkheid van het openbaar vervoer en borging van de veiligheid;
- Goede (digitale) communicatie en afstemming tussen openbaar vervoervoorzieningen;
- Absolute toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor mindervaliden;
- Implementeren van vraag gestuurd vervoer, naast de aanwezigheid van een kernnet;
- Stimuleren van burgerinitiatieven om lokaal vervoer te realiseren in een zelfredzame samenleving;
- Bij concessieverlening inzetten op duurzamer busvervoer, bijvoorbeeld elektrisch.

Snel internet in buitengebied

Snel internet (zoals glasvezel) is een belangrijke digitale voorziening voor de maatschappij. Het zorgt voor sociale en maatschappelijke participatie en versterkt het leef- en vestigingsklimaat voor zowel bewoners als bedrijven. Snel internet is dan ook niet meer weg te denken uit onze samenleving. Iedereen moet hiervan gebruik kunnen maken ten behoeve van particulier en zakelijk gebruik. In sommige buitengebieden is helaas nog geen snel internet voorhanden. De provincie faciliteert en stimuleert daarom onderzoeken en initiatieven die erop gericht zijn snel internet te ontsluiten. Daarbij weegt de provincie zorgvuldig de kosten die met genoemde initiatieven gemoeid zijn. De baten moeten in redelijke verhouding staan tot de te maken kosten.

Concreet:

- Snel internet moet beschikbaar komen voor het hele buitengebied;
- De provincie faciliteert en stimuleert initiatieven die bijdragen aan deze doelstelling;
- Per situatie worden de kosten afgewogen tegen de baten.

Ruimte voor mobiliteit van bedrijven

De mobiliteit van personen en goederen moet goed geregeld zijn. Belangrijk is een integraal beleid tussen bereikbaarheid over de weg, via het openbaar vervoer en via water. Regionale afstemming van bedrijvigheid is van belang. De SGP juicht toenemend personenvervoer over het spoor van harte toe. Ook goederenvervoer per spoor vindt de SGP een goede zaak. In bepaalde gevallen verdient vervoer over water echter de voorkeur. De SGP vraagt aandacht voor negatieve gevolgen (zoals geluidsoverlast en schade door trillingen) en voor de veiligheid van de omgeving rondom de spoorverbindingen. De SGP vindt dat het vervoer van gevaarlijke stoffen door woongebieden vanwege de veiligheid zo veel mogelijk moet worden geweerd.

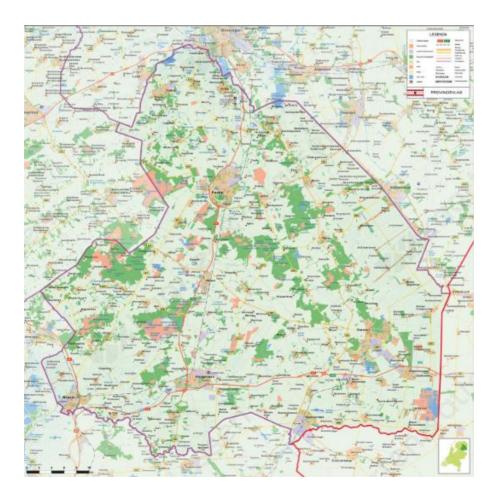
Concreet:

- Goede ontsluiting van bedrijven op de infrastructuur (wegen, spoor, water en openbaar vervoer);
- Gevaarlijke stoffen buiten steden en woongebieden vervoeren.

Binnenvaart

De SGP draagt de binnenvaartsector een warm hart toe. De provincie heeft dan ook als taak om de binnenvaart zoveel mogelijk te faciliteren. Hierbij denken wij aan goede en voldoende havenfaciliteiten, maar ook aan veilige en goed onderhouden provinciale vaarwegen en aan het realiseren van voldoende stroom- en watervoorzieningen voor scheepvaartverkeer langs de provinciale wateren. De provinciale sluizen en bruggen verkeren in een goede staat van onderhoud en de bedieningstijden worden afgestemd op de lokale situatie. Het afmeren van particuliere boten in provinciale wateren is mogelijk, mits dit de veiligheid voor het scheepvaartverkeer niet in gevaar brengt.

- Optimaal faciliteren van de binnenvaart door goede en voldoende havenfaciliteiten;
- Voldoende stroom- en watervoorzieningen langs de provinciale wateren;
- Afmeervoorzieningen voor particulieren zijn mogelijk, mits de veiligheid voor het scheepvaartverkeer niet in gevaar wordt gebracht.

6. Beschermer

Het 'bewaren' van de aarde is een opdracht voor de mensheid. De provincie speelt daar een belangrijk rol in. Bij het inrichten van de aarde, het 'bouwen', wordt rekenschap gegeven van het nuttig gebruik van de schepping en rekening gehouden met de draagkracht van de schepping. Tevens is de provincie de 'beschermheer' en regisseur van het landschap. De provincie weegt daarbij de belangen af tussen natuur, agrarische en economische gebruikt gebied en infrastructuur.

Natuur beschermen en beheren

De provincies hebben de Wet Natuurbescherming omgezet in provinciaal beleid. Dit houdt in dat de provincie verantwoordelijk is voor vrijwel alle ontheffingen, vergunningen en meldingen én voor handhaving en uitvoering van het natuurbeleid. Daarbij moet een goede en rechtvaardige afweging worden gemaakt tussen natuurdoelen, soortenbescherming en economisch gebruik van het landschap.

Natuurbeheer houdt in dat het faunabeheer (dieren) wordt vormgegeven middels wildbeheereenheden. Faunabeheer is nodig om verspreiding van parasieten (sommige dierziektes zijn gevaarlijk voor mensen) tegen te gaan, exoten te weren, te grote wildpopulaties te voorkomen, schade aan infrastructuur en dijken te voorkomen en gewasschade voor agrariërs te beperken. Een continue afweging van faunabeheermethoden is noodzakelijk. De jacht maakt daar een wezenlijk onderdeel van uit.

Concreet

- De provincie zorgt voor een vlotte vergunningsverlening in het kader van de natuurwet;
- De provincie zorgt voor een toegankelijk loket/portaal voor het melden van gewasschade en voor het adequaat afhandelen daarvan. De behandelbijdrage voor het melden van gewasschade moet worden afgeschaft;
- De provincie zorgt voor een adequate bestrijding van stroperij. Dit voorkomt het doden van dieren en bevordert de veiligheid in het buitengebied;
- Het registreren van schade door wild is belangrijk en geeft een juridische basis voor doeltreffende bestrijding van deze schades die de veiligheid in gevaar kunnen brengen;
- Weide- en akkervogels moeten worden beschermd tegen predatoren zoals vossen en kraaien. De nachtelijke jacht op vossen dient voldoende ruimte te krijgen: ook buiten het broedseizoen en in een ruime cirkel rond weidevogelgebieden;
- Het aantal ganzen, en de bijbehorende schade aan gewassen, is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Zelfs natuurbeheerders zien problemen. De SGP vindt dat (ook) in de winterperiode op ganzen moet kunnen worden gejaagd;.
- Hulpmiddelen, als lokfluitjes, kunnen een belangrijke leveren aan effectieve en diervriendelijke jacht of schadebestrijding. Hier moet voldoende ruimte voor zijn;
- Faunafonds: er moet voldoende compensatie zijn voor boeren.

Waterveiligheid - beschermer van burgers

Provincies hebben specifieke taken in het waterbeheer, namelijk het toezien op de kwaliteit van het door de waterschappen uitgevoerde waterbeleid. Dit gaat zowel over kwaliteit van het water als over de bescherming tegen water (waterveiligheid).

Naast het beschermen van de samenleving en het milieu voor invloeden die de mens veroorzaakt, heeft de provincie ook het toezicht op het Waterschap. Daarbij wordt gelet op het goed en doelmatig beschermen van burgers tegen gevaren voor het water - van buitenaf (zee en rivieren) en van binnenuit (regenwater). Het normeren, herstellen en in stand houden van secundaire waterkeringen is jarenlang buiten beeld gebleven. Provincies en waterschappen zijn bezig met een inhaalslag. Het is daarom van groot belang dat de provincies erop toezien dat dit ook adequaat wordt doorgezet, zodat binnen nu en 4 jaar ook alle secundaire waterkeringen zijn genormeerd en gecontroleerd en er plannen liggen om de eventuele geconstateerde tekortkomingen te herstellen.

Cultureel erfgoed

De SGP hecht veel belang aan het behoud en de benutting van ons cultureel erfgoed (monumenten, cultuurlandschappen, voorwerpen, enz.). Het is belangrijk dat dit erfgoed zowel fysiek als digitaal goed toegankelijk is.

Concreet:

- Musea moeten laagdrempelig zijn en archeologische vondsten moeten toegankelijk zijn voor een breed publiek;
- Vorming van ketens van culturele attracties is een goede manier om het monumentenbeleid te versterken.
- De kerk als cultureel erfgoed terug in de (dorps)kern. Behoud van de kerk in de kern. Inzetten van culturele, passende evenementen in de godshuizen. (indien deze niet meer voor de diensten worden gebruikt)

Cultuureducatie

De SGP vindt het belangrijk om de cultuurhistorie breed uit te dragen. Een land dat zijn geschiedenis niet kent, heeft geen toekomst. Het is belangrijk om de geschiedenis van de provincie ook bij de jeugd onder de aandacht te brengen. Ook bibliotheken vragen betrokkenheid van de provincie. Deze culturele voorzieningen zijn onmisbaar voor een toegankelijke informatievoorziening. De SGP wijst het aanbod van producten die strijdig zijn met Gods Woord af.